

Vol. I

No. 1

21st March, 1977

(Monday)

30 Bhalgunam, 1898 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGE

Condolence Motion

re Demise of Shri Fakruddin Ali Ahmed, President of India .. 1-6

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

First Day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 21st March 1977

The House met at Eleven of the Clock

(Mr Speaker in the Chair)

CONDOLENCE MOTION.

Subject: Demise of Sri Fakruddin Ali Ahmed, President of India
The Chief Minister (Sri J. Vengala Rao)—I beg to move.—

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Fakruddin Ali Ahmed, President of India and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family.”

Mr. Speaker—Motion moved

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అద్యక్షా, తమకు తెలుసు, మన ఆయదవ రాష్ట్రపతిగా పున్నటువంటి శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ గారి ఆకాల మరణంవల్ల మన దేశానికి తీవ్రని నష్టం కలిగింది వారు ఎన్నో సంవత్సరాలు రాజకీయ రంగములో పని చేసి అనేక పదవులు అలంకరించినటువంటి మహానుభావులు వారు రాష్ట్రపతిగా ఎన్నిక కావడం మనందరికీ గర్వ కారణం వారు రాష్ట్రపతిగా ఎన్నిక అయ్యేముందు కూడా మొదటిసారిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రావడంవల్ల వారిని నన్యానం చేసే భాగ్యం కలిగింది వారి రాష్ట్రపతి ఎన్నికలలో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే అధిక సంఖ్యలో ఓట్లు మన రాష్ట్రం యివ్వడంవల్ల, మన రాష్ట్రం అన్నా మన రాష్ట్ర ప్రజలు అన్నా వారికి అభిమానం వుండినది ప్రతి సంవత్సరము యిక్కడికి వచ్చి బొల్లారములో రాష్ట్రపతి నిలయములో వుండి, మన రాష్ట్రాభివృద్ధి మీద ఎంతో ఆసక్తి చూపించేవారు. వారు అనేక రంగములలో అభిమానం, అభిరుచి వున్నటువంటివారు, క్రీడలలో కూడా వారికి అభిమానం వుండినది ఈ రాష్ట్రములో స్పోర్ట్సును ఎంకరేజ్ చేయాలని చెప్పేవారు, మన దేశానికి వారు ఒక మతరహిత దేశము అనేదానికి చిహ్నంగా వుండేవారు, వారు రాష్ట్రపతిగా వుండి పరమపదించడం మన దేశానికి పెద్ద నష్టం. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు తీరని నష్టం ఈ సందర్భంగా మన రాష్ట్ర శాసన సభ తరపు నుండి వారి మరణానికి ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వ్యక్త పరుస్తూ శ్రీమతి బేగం ఆదిదా అలీగారికి వారి కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతిని ఆందోళనగా యీ తీర్మానమును మూవ్ చేస్తున్నాను

An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రపతి మరణానికి సంతాపా తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేస్తూ సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరపున స్వయంపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాం. రాష్ట్రపతి జాతీయోద్యమములో ప్రముఖ పాత్ర సహించడముతోపాటు కేంద్రమంత్రిగా వుండి చాలా కాలం పని చేసి రాష్ట్రపతి అయినందుకు మాకు ఒక విధ సంతోషం ఒక మైనార్టీ కమ్యూనిటీకి చెందినవారు రాష్ట్రపతి వ్యవహారించి అంటే నెక్యూలరీకు విదర్శనగా వుండినాడ దానికి తగిన ధృవంగానే ఆ రాష్ట్రపతిగా వుండి హందాతనుగా నడుచుకున్నాడు ఎప్పుడైనా తమకు తెలిసందర్బాలలో ద్రజలకు సంబంధించిన విషయాలలో ప్రభుత్వముతో అసంస్వయంగా విచారణ జరిపి ప్రధాన మంత్రికి సూచనలు ఇచ్చిన ఘటనలు వున్న ఊరకనే నామకే వాస్తే కాదు, రాష్ట్రాలలో పర్యటన చేశారు, విదేశాలలో కూ పర్యటన చేశారు, అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత వారికి ఆకస్మాత్తుగా ఆరో చెడిపోవడం వెంటనే తిరిగి రమ్మని సలహా యివ్వడం జరిగింది అయితే ఎ ఏరో డ్రోమ్ లో కూడా జుబిలియంట్ గా దిగి తరువాత అకాల మరణానికి అయ్యారు, ఇది చాలా విచారక మైనటువంటి విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన వారికి స్పృహ వుంటే అధిమానంగా వుండినది, విదేశాలకు వెళ్ళినప్పుడు నయస్సు కూడా స్పృహలో పాల్గొన్నారు ఆయన మరణానికి చాలా సంతాపాన్ని తెల జేస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేస్తూ సభా నాయకులు ప్రవేశపె ఠీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

Sri Ch Parasurama Naidu — Mr Speaker Sir, the late President was certainly one of the few persons who had the privilege to serve the country in various fields of activity. He occupied all offices that a man desired and deserved. He was a firm believer in secularism which is necessary for the integration of the country. His last act was signing the proclamation for holding elections. I associated myself wholeheartedly with the Leader of the House and the Leader of the Opposition for communicating, to the bereaved family of the late President, the sympathies of this House.

With these few words, I resume my seat.

శ్రీ కె రంగదాసు — అధ్యక్ష, సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానా హ్యుదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. శ్రీ ప్రకృద్దీన్ అలి అహమ్మద్ గారు : దేశ గౌరవ ప్రతిష్టలు యిసుమడించజేసేదానికి శాయశక్తుల కృషి చేసినారు విదేశాల వెళ్ళి వచ్చిన మరు రోజు అకాల మరణానికి గురి అయ్యారు, మన దేశము అత్యున్నత స్థానాన్ని అధిరోపించినవారు, మంచి పరిపాలనాదక్షుడు, వారు ఆ మరణానికి గురి అయినందుకు భగవంతుడు వారి ఆత్మకు శాంతి కలిగించా కోరుతూ వారి కుటుంబానికి నా తరపున నా పార్టీ తరపున సానుభూతిని తెలియజే సెలవు తీసుకుంటున్నాను

Sri A Sriramulu — Sir, At a critical and crucial stage, the Nation has lost the services of an able administrator. I fully share

the feelings and sentiments expressed by the Leader of the House I
convey my deep sense of sorrow on the sad demise of the late Presi-
dent and send my condolences to the bereaved family

سری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوب پورہ) — مسٹر اسسکر سر — ایوان
میں جو قرارداد نعرب حتات فخرالدین علی احمد صاحب کے انتقال پر بیس کی
گئی ہے میں انہی جانب سے اور انہی نارٹی کی جانب سے اسکی بھر پور تائید کو بنا
ہوں۔ یقیناً فخرالدین علی احمد صاحب ایک اچھے انسان تھے
ان سے ساسی احتلاقات ہوسکتے ہیں۔ لیکن میں انکے کردار کے متعلق یہ کہہ سکتا
کہ انہوں نے شروع سے آخر تک ایک ہی کردار کو برقرار رکھا۔ ان پر کوئی
انگسب نمائی نہیں کرسکتا۔ انہوں نے یہ بھی بتادیا کہ انسان کی عظیم اقتدار میں
یوسیدہ ہیں ہے بی وحہ ہیکہ آج سارے ملک میں ان کی حدائی پر رنج و عم کا
اظہارکا جارہا ہے۔ ایوان میں جو قرارداد تعرب بیس کی گئی ہے میں اسکی
بھر پور تائید کرتا ہوں۔

శ్రీ సి.వి.కె. రావు (కాకినాడ) — అద్యక్ష, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర
మండలికి ముఖ్యమంత్రిగారు తెచ్చిన సంతాప తీర్మానాన్ని పునఃపఠించుకొని నా
సంతాపాన్ని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. వారి కుటుంబానికి నా హృదయ పూర్వక
సానుభూతిని అందజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచు
కున్నాను. శ్రీ పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర గవర్నరు తమ జీవితాన్ని అంతటివి రాజకీయ
రంగములో వినియోగించారు, ఆయన మధ్యతరగతి కుటుంబములో పుట్టి కొలసిన
అవకాశాలు పొంది, యీ దేశములోను, యితర దేశాలకు వెళ్ళి విద్యను అభ్యసించి
బారిష్టరు అయి కూడా ఆనాడు పున్న దేశముయొక్క స్థితిగతులను బ్రిటిష్ పరిపాలనలో
జరిగే దోపిడీని, మాయ, మోసములు, సున్నితమైనటువంటి మనిషి అయినా,
కల్పరల్ యితర నాగరికత లక్షణాలు స్వీకరించి మనిషి గాబట్టి ఆయన రాజకీయ
రంగములో ప్రవేశించడం జరిగింది. ఆయన ఆ జీవితాన్ని తీసుకున్నప్పటికీ
కూడా ఒడిదుడుకులు లేని రాజకీయ రంగం లోను బ్రిటిష్ పాలకులు, సైమన్
కమిషన్ పంపకరణలు ఆధారంగా చేసుకొని 1935 చట్టం క్రింద శాసనసభను
నిర్మాణం చేసుకొన్నప్పటికీ కూడా దానికి వ్యతిరేకంగా ఆయన పాల్గొనడం జరిగింది.
ఉప్పు సత్యాగ్రహం సమయంలో ఆయన రాజకీయ రంగంలో ప్రవేశించడం జరిగింది.
అయితే ఆయన మైనారిటీ వర్గానికి చెందడంవల్ల మైనారిటీలకు గుర్తింపు ఉండదు
ఈ రాజకీయాలలో అధికార వర్గానికి దాసులుగా ఉన్నవారికే వదపులు ఉండడం జరుగు
తుంది. ఆయన బహుసహనంతో తాను తీసుకొన్న మార్గానికి కృషి చేశాడు.
1935 ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ముస్లిం లీగ్ ప్రభుత్వం ఆస్సాంలో
ఉన్నప్పుడు తమ శాసనసభలో ఉన్నప్పుడు విచారకంగా ముస్లిం వ్యతిరేక చట్ట
నష్టానికి కూడా ఆయన సహనంతో ఉండడం జరిగింది. యుద్ధం రాక ముందు ఆయన

11-10 a m

Condolence Motion
re Demise of Shri Fakrudin Ali
Ahmed, President of India

సహనం ఆధారం చేసుకొని ఆయనకు మంత్రి పదవి దొరికింది యుద్ధం వచ్చిన తర్వాత రాజీనామా చేసారు ఆయనకు ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ వాటిని తిరస్కరించి దేశంయొక్క స్వాతంత్ర్యం కోసం ఏర్పడిన క్లిష్ట పరిస్థితులన్నిటినీ కూడా ఏదుర్కొన్నప్పటికే కాకుండా మొన్నటి వరకు తగినటువంటి హోదా పొంద లేక పోయారు 1966లో ఆయన అదృష్టవశాన అగినటువంటి స్థానాన్ని పొందారు రాజకీయాలలో విషపు వతావారణం ఆధారం చేసుకొని, ఈ రాజకీయాలలో చొరబడ కుండా రాష్ట్రపతి- తన హోదాను గౌరవ క్రమంగా దేశానికి సేవ చేయాలి అను కొన్నప్పుడు ఎదురెన్నో రాండంబల్ల ఆయన సన్ని మైన మనస్సు బా... వకింది ఎన్నికలు ఏ పద్ధతిలో వచ్చాయో కాని, ఇతర దేశాలు వెళ్ళడం వచ్చి ఇక్కడ తాను డెక్ రేషన్ మీద సంతకం చేసే ఆయన మృతి చెందారు ఈ దేశంలో ఉన్న పరిస్థితు లలో ఎన్నో విషయాలు మనస్సును బాదిస్తున్నాయి రాజకీయాలలో ఉన్న వాళ్లు బండవాళ్లు నిరంకకులు అయితేనే రాజీనాదు ఆయన బ్రతికివున్నట్లుంటే ప్రజలయొక్క అద్భుతమైనటవంటి శక్తిని నాయకులు ప్రజల సేవకు అనే విషయాన్ని చూడగలిగేవారు కాని అది ఆయన చూడలేక పోయారు ఆయన తన సర్వాన్ని దేశానికి త్యాగంచేసి స్మృతచెందారు ఆయనకు ముఖ్యమంత్రి గు జోహార్లు అర్పించిన దానితో నేను గీతభవిస్తూ నేను కూడా జోహారు అర్పిస్తున్నాను

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) — అధ్యక్ష, ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియా శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ చనిపోవడం మన దేశానికి ఎంతో పెద్ద లోటు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జలగం వెంగళరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని నేను నా సార్థి బుపరుస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను

శ్రీ ఎమ్ ఓకార్ (నర్సంపేట్) — అధ్యక్ష, శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ గారితో ముఖ్యంగా ఎమ్బీసీ తర్వాత కాలంలోని కార్యలాపాల విషయంలో మా సార్థికి బేదాక్షిప్తాయాలున్నాయి అన్నీ చెప్పటానికి ఇది సమయం కాదు వారి ఆకాం మరణానికి నా తరపున నా సార్థి తరపున వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ సభా నాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తున్నాను

శ్రీ పి జనార్దన్ రెడ్డి (కమలాపురం) — అధ్యక్ష మహాశయా, భారత్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ గారు కాలం చేయడం అనుకోకుండా జరిగిన విషయం వారు నిజమైన ప్రజాస్వామ్యవాది స్వారంత్తోద్యమంలో బ్రిటిష్ పరిపాలకులకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసిన ప్రజాస్వామ్యవాది ఈ దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం నశిస్తున్నదంటే బాధపడ్డవారిలో వారు ఒకరు ఎమర్జెన్సీని వారు ప్రవేశపెట్టారే కాని నిజంగా వారు హృదయంలో ఎంతో బాధపడే వారని పెద్దలు చెప్పకొంటున్నారు వారు నిజంగా ప్రజాస్వామ్యవాది అని నమ్మాలంటే వారి ప్రయివేట్ డే రీపి జాతి స్వాధీనం చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను ఎంతో బయంలో, ఎంతో భీభత్సంలో ఉన్నప్పటికీ ఇప్పుడు వచ్చిన ఈ మార్పు చూస్తే వారు ఎంతో సంతోషించేవారు, వ్యక్తిగతంగా ఆయనకు ఇష్టలేక పోయినప్పటికీ కొన్ని వాస్తవ విషయాలు ఆయన ప్రజలకు తెలుపలేదు మా జాతా సార్థి సజ్జన వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

Condolence Motion
re Demise of Shri Fakruddin Ali
Ahmed, President of India

21st March, 1977, 5

Sri Syed Hasan (Chamrar) —Mr Speaker, Sir, I recall my association with the late President, Mr Fakhruddin Ali Ahmed. At the time of Presidential election, though I was quite new to him because of my Party's direction, I met him. Later on, I was very close to him. I discussed with him our State affairs. I showed him a Memorandum enlightening him where the corruption was mostly prevalent and sought his advice. He had gone through the Memorandum and asked me to give him a copy of it. He also arranged a meeting with the Prime Minister and thus provided an opportunity for me to submit that Memorandum to the Prime Minister personally and explain her fully the contents of it. In December last, when I met President he said that he had ordered for an enquiry. I had seen that whatever he promised he had fulfilled and I found him a man of guts, a true Muslim, a true Nationalist. As a poet has said

ھزاروں سال لرگس ایسی لے نوری پر رقی ہے
نڑی مشکل سے ہوتا ہے جس میں دیدہ ور پیدا

I associate myself with the resolution moved by the hon Leader of the House and I close my speech saying

11-20 a m

حدا سے بہت سی حویلیاں نہیں مرے والے میں

(ش) جے چا مودر چا پو (بھگوار)۔—అధ్యక్షా, స్వర్గీయ శ్రీ ఫక్రుద్దీన్ ఆలీ అహమ్మద్ గారి మరణమువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని నేను పూర్తిగా అంగీకరిస్తున్నాను. ఇప్పుడు మన భారతదేశ చరిత్రలో - ఇంత పెద్ద మార్పు వచ్చిన ఈ సందర్భంలో రాష్ట్రపతిగా వారుండకపోవడము చాలా విచారకరమైన విషయం. ఇటువంటి సందర్భంలో అంతటి ఉత్తముడు అయినటువంటి మనిషి మనమధ్య ఉండకపోవడము చాలా విచారకరమని భావిస్తూ వారి మరణమువల్ల నా తీవ్ర సంతాపాన్ని తెలియపరుస్తూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు నా సానుభూతి తెలియజేస్తూ, వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ తెలపుతీసుకుంటున్నాను.

Mr Speaker —The late President, Sri Fakhruddin Ali Ahmed was a great Indian, a great Muslim, a great gentleman, a great patriot, a great statesman and a beacon light of secularism. He had a long career in politics, occupied high positions both in State and the Centre, represented India at several World conferences, took a keen interest in sports and games and promoted them to the best of his capacity. He was warm and affectionate and inspired deepest affection in almost every body who knew him. His physical powers were much impaired and his end came rather suddenly causing an irreparable loss to the Nation.

I associate myself with the tributes and sentiments that have been expressed by the Leader of the House, leaders of the various groups and individual hon members. I convey to the members of the bereaved family our deep sorrow.

6   21st March, 1977

Condolence Motion:
re: Demise of Shri Fakruddin Ali
Ahmed, President of India

The House may now stand in silence for a while to express our sorrow.

The question is

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Fakruddin Ali Ahmed, President of India and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family”.

The Motion was adopted nem con all members standing.

Mr. Speaker.—As a mark of respect for the departed President the House now stands adjourned, and will meet tomorrow at 8-30 a.m.

(The House then adjourned till half past eight of the clock on Tuesday the 22nd March 1977)